

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

פרשת כי תצא

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- ב. דיני המוציא שם רע ונערה המאורסה
- ב. השבת אבדה, פריקה וטעינה
- ד. חיוב קיום הדיבור
- ה. איסורי כלאים וחיוב ציצית
- ה. מחיית זכר עמלק
- ו. איסור החזרת הגרושה לאחר שנישאת
- ח. איסור הסגרת עבד, קדש, קדשה וריבית
- י. פסולי חיתון
- י. דיני שכר שכיר
- י. דיני ירושת הבכור
- כ. דיני אשת יפת תואר
- ג. מצות שילוח הקן ומעקה
- מ. דיני מצוות יבום וחליצה
- ע. דין תשלום בושת
- ע. דיני חתן בשנה הראשונה
- ק. לשמור על יושר המידות והמשקלות
- ש. דיני משכון
- ש. היתר אכילת פועל
- ת. דין שכחה ופאה דיני מלקות
- ת. דיני בן סורר ומורה
- ת. לשמור על קדושת הגוף והמחנה

שאלה לשולחן שבת

"כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך"

כתוב בספרי (פיסקא י"ח אות ט'): 'כי תבנה בית חדש, אין לי אלא בונה, לוקח ויורש ונתן לו במתנה מניין? תלמוד לומר: "בית" מכל מקום'. דהיינו שאין חילוק בין מי שבנה את ביתו לבין מי שירש או קנה או קיבל המתנה בית ללא מעקה שחייב לעשות מעקה לגגו.

ויש לבאר אם כן מדוע כתבה התורה "כי תבנה בית חדש" הלא אין הדבר תלוי בבנייה כלל אלא הוא חיוב על כל מי שיש לו בית מגורים, עם גג שיעשה לו מעקה?

מסרת השאלה

הינה לעורך דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"ובנתה את אביה ואת אמה ירח ימים"

מפני מה נאמר ירח ולא חודש? ידוע שבכתובה כותבים את התאריך "יום ___ לחודש", ואילו בגט כותבים "יום ___ לירח" - לפי שלגבי קדושת נאמר: "כי יקח איש אשה חדשה", ומתאים לכתוב בלשון חודש, ואילו בלשון גירושין נאמר: "גרש ירחים", ולכאן מתאים לשון ירח. והנה כאן כותב רש"י בפרשת יפת תואר: "סופו לשנאותה" - שכבר ברור מראש כי סופו לשלחה מעליו, לכן כבר נקטנו מראש לשון של גירושין: "ירח". (פנינים יקרים)

"כי יקח איש אשה... והיה אם לא תמצא חן בעיניו... וכתב לה ספר כריתתה"

בגמרא (גיטין כד): מבואר, שאדם שיש לו שתי נשים, ורוצה לגרש את שתיהן, אינו יכול לגרשן בגט אחד, משום שנאמר: "וכתב לה ספר כריתות" - לה, לשמה. ומכיון שהוקשו הגירושין לקידושין (הויה ליציאה), אף לקדש שתי נשים בשטר אחד אי אפשר. כתב המהרש"א, שכוונת הברכה: "מקדש את עמו ישראל על ידי חופה וקידושין" היא, שבמעמד הר סיני, ההר היה בבחינת חופה, והתורה כשטר הקידושין. אלא שנשאלת השאלה: הלא עם ישראל מורכב מאנשים רבים, וכיצד ניתן היה לקדש את כולם בבת אחת על ידי שטר קידושין אחד? ויש לומר שבאמת לא היו שם אנשים רבים, אלא: "ויחן שם ישראל" - 'כאיש אחד בלב אחד'. דבר זה אף מרומז בפסוק: "ד' עז לעמו יתן", "עז" זו התורה, והיאך נתן הקב"ה לנו אותה בשטר אחד? "ד' יברך את עמו בשלום" - כיון שכולם חיו בשלום ובאחדות, כאיש אחד בלב אחד. (ילקוט הגרשוני)

"גם דור עשירי לא יבא להם בקהל ד' עד עולם"

לכאורה לא ברור, אם האיסור חל לצמיתות, מדוע אפוא הזכירה התורה דווקא את הדור עשירי? ברם, מצינו בירושלמי דעה האומרת כי איסור שהוא 'בריה' בטלה בתשע מאות וששים. והנה אם נחשב את החשבון עד לדור עשירי של ממזר נמצא שאז אין הממזרות אלא חלק אחד מתשע מאות וששים. הדור הראשון שנוולד מממזר ואשה כשרה, אינו אלא חצי ממזר, הדור השני - רבע, השלישי שמינית, הרביעי חלק משישה עשר, החמישי חלק משלושים ושניים, השישי חלק משמונים וארבע, השביעי חלק ממאה ועשרים ושמונה, השמיני אינו אלא חלק ממאתיים חמישים ושישה ואילו התשיעי הוא חלק מחמש מאות ושנים עשר, ובדור העשירי אין עוד ממזרות אלא חלק אחד מאלף עשרים וארבעה. אם כן, הרי מקום היה לחשוב כי חלק ממזרות זה יהא בטל בתשע מאות וששים, לכן אמרה תורה: "גם דור עשירי לא יבא להם בקהל ד'" ללמדנו שחלק הממזרות אינו בטל עולמית. (מעינה של תורה)

"על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים"

ויש לבאר מדוע אין הדברים סותרים את הנאמר לסיחון בפרשת דברים: "אכל בכסף תשברני ואכלתי ומים בכסף תתן לי ושתיתי... כאשר עשו לי... והמואבים הישיבים בער" - הרי שהמואבים כן האכילו את ישראל? ויש לומר: א. רק המואבים בער האכילו את בני ישראל והם המיעוט, ונידונו אחר הרוב. ב. הם לא קידמו את ישראל בלחם ובמים בחינם אלא השבירו להם בתשלום. (רא"ם) ג. העמונים לא קידמו בלחם ובמים, והמואבים שכרו את בלעם ויש לחלק בפסוק עצמו כן. (רמב"ן) ד. ישנה טענה על עמון ומואב שלא השיבו טובה תחת טובה לבניו של אברהם איבנו שהציל את לוט אבי אבותיהם, והיו צריכים לקדם באוכל כדי להיטיב עם ישראל ולא רק תמורת כסף להנאת עצמם. (אוה"ח) (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל"שאלה לשולחן שבת" תשע"ט)

ישנו ביקוש רב בבתי הכנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם.

זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה. ניתן לתרום:

1. בהעברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271, ע"ש 'ביין' 2. לשלוח שיק למערכת

העלון מוקדש
לע"נ גדיאל בן סילבי ז"ל
ת.ג.צ.ב.ה

חידון א' ת'

- התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. בגד שיש לו _____ חייב בציצית
 - ב. יש לתת לו פי שנים בירושה
 - ג. מילה נרדפת לציצית, הקשורה לפינות הטלית
 - ד. אסור לשים בביתך (רמז: מכשול)
 - ה. צטט את לשון הפסוק המלמד על השבת אבדה!
 - ו. "לא תראה את חמור אחיך... נופלים בדרך _ מהם"
 - ז. כיצד אוכל בן סורר ומורה?
 - ח. מצווה הנעשית כאשר יבם אינו רוצה לייבם
 - ט. מי שאינו _____ עליו לצאת מחוץ למחנה
 - י. כך קרויה אלמנה ללא בנים כשלמת יש אח
 - כ. בו מתקיימת מצות עוללות
 - ל. על הטמא לטבול _____ ערב
 - מ. אסור לתעב אותו
 - נ. ריבית
 - ס. כיצד שותה בן סורר ומורה?
 - ע. פועל שכיר יכול לאכול מהם בעת הבציר כרצונו
 - פ. משם שלחו מואב לשכור את בלעם
 - צ. אשת יפת תואר צריכה לעשות את-
 - ק. אסור להניף חרמש על-
 - ר. אסור לחבול (למשכן) אותם (2)
 - ש. מצוה המקוימת כאשר נקרה קן צפור בדרך
 - ת. ומה יש לעשות לאם? ומה עם הבנים? (ציטוט)

חידון א' ת' הפוך

- התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. חתן בשנתו הראשונה אסור ללכת ל-
 - ב. אסור להביא לבית המקדש את מחירו
 - ג. יש לעשות שם מעקה
 - ד. אסור למשכנו (לחבול) מאלמנה (לאחר ההלוואה)
 - ה. אסור להלין אותה על העץ
 - ו. "וכל ישראל _____"
 - ז. לשון עירוב (רש"י)
 - ח. מילה נרדפת למילה "נשא" (התחנן)
 - ט. מילה נרדפת למשכון
 - י. אסור להשאיר את המת _____
 - ך. שם אסור שיהיה לך אבן ואבן
 - ל. השי"ת מתעב את כל מי שעושה-
 - ם. יש לזכור את אשר עשה השי"ת ל-
 - ן. מותר ללבשו אך ללא עירוב צמר
 - ס. "וקצותה את כפה לא _____ עיניך"
 - ע. כך היה עם ישראל בדרך בצאתו ממצרים
 - ף. -וכך הוא היה מרוב צמא בדרך
 - ץ. שם יש לעמוד כשבאים לקחת מהלווה משכון
 - ק. יש למחות את זכרם, כך נשבע ד' לעולם
 - ר. אסור לחסום אותו כשהוא דש
 - ש. כך יש לשמור על המחנה
 - ת. צריך להישמר מאד בנגע ה _____

ואלה שמות

"וכתב לה ספר כריתות ונתן בידה"

מדוע נקרא ה'גט' בשמו? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

אמר רבי אבא בר כהנא, אמר הקב"ה: לא תהא יושב ושוקל את מצוות התורה כענין שכתוב: "ושקל בפלס הרים", אל תאמר הואיל ומצוה זו גדולה אני עושה אותה מפני ששכרה מרובה והואיל וזו מצוה קלה איני עושה אותה. מה עשה הקב"ה? לא גילה לבריות מהו מתן שכרה של כל מצוה ומצוה כדי שיעשו כל המצוות בתום. מניין? שנאמר: "נעו מעגלותיה לא תדע". למה הדבר דומה? למלך ששכר לו פועלים והכניס אותן לתוך פרדסו סתם ולא גילה להם מהו שכרו של עץ, כדי שלא יניחו דבר ששכרו מועט וילכו ויעשו דבר ששכרו מרובה. בערב קרא לכל אחד ואחד ואמר לו: "תחת איזה אילן עשית?" אמר לו: "תחת זה". אמר לו: "פלפל הוא, שכרו זהוב אחד". קרא לאחר ואמר לו: "תחת איזה אילן עשית?" אמר לו: "תחת זה". אמר לו: "שכרו חצי זהוב, פרח לבן הוא". קרא לאחר ואמר לו: "תחת איזה אילן עשית?" אמר לו: "תחת זה". אמר לו: "זית הוא ושכרו מאתים זוז". אמרו לו: "לא היית צריך להודיע לנו איזה אילן שכרו מרובה כדי שנעשה תחתיו?!" אמר להם המלך: "אילו הודעתי לכם מתחילה כן, היאך היה כל פרדסי נעשה?" כך לא גילה הקב"ה את מתן שכרן של מצוות, חוץ משתי מצוות: החמורה שבחמורות והקלה שבקלות. כיבוד אב ואם, חמורה שבחמורות היא ומתן שכרה אריכות ימים, שנאמר: "כבוד את אביך ואת אמך למען יאריך ימך", והקלה שבקלות היא שילוח הקן, ואף שכרה אריכות ימים, שנאמר: "שלח תשלח את האם וגו'" הוי כי יקרא קן צפור לפניך. (ע"פ מדרש רבה)

מילה בפרשה

**זוהי הדרך לעזוב,
וסמוך לבירה לשאוב,
ועכשיו הוא איתר,
את מה שיצא בסתר.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

ושפני טמוני חול

איזה חפץ היה מוקצה בזמן חז"ל וכיום הוא אינו מוקצה?
* * * *

"לא תלבש שעטני"

שני טעמים נאמרו ב'דעת זקנים' לגבי איסור שעטנו: א. שכשם שאין לעשות כמעשה הקטורת ושמן המשחה ויש איסור לעשות כתבנית של בית המקדש, כך אין ראוי להדיוט ללבוש שעטנו שיש בפרוכת ובחלק מבגדי הכהונה. ב. שאין ראוי לערב יחד ממנחתו של קין (פרי האדמה-פשתן) למנחתו של הבל (צאן-צמר). ובמדרש תנחומא כתוב שאמר הקב"ה על כן, שאינו דין שיתערב מנחת החוטא עם מנחת הזכאי לפיכך נאסר לערבם. הרמב"ם כתב שטעם האיסור הוא מפני חוקות הגויים שנהגו הכמרים לעבודה זרה במצרים ללבוש בגדים שכאלה. ויש במדרש שביאר שטעם המצוה היא מפני שחפץ הקב"ה לזכות את ישראל בתורה ובמצוות, שבשעה שבא היהודי ללבוש בגדו - מיד זוכה במצות שעטנו.

שעשועי דאורייתא

"לא תלבש שעטנו צמר ופשתים יחדו"

באיזו מצוה נוספת בתורה מוזכרים צמר ופשתים

באותו פסוק?

* * * *

מצאו נא בפרשה:

1. חמש שמלות.

2. מילה שכתובה עשרות פעמים בתורה חסרה, ורק

בפרשתנו פעם אחת מלאה.

3. 8 מילים רצופות המופיעות פעמיים באותם הטעמים.

4. 2 פסוקים שמתחילים ומסתיימים באות ל'.

5. 4 זוגות שכתוב בהם 'יחדיו'.

6. שתיים מתוך שש הזכירות.

7. שניים מגלגל המזלות.

"זיכרון" סימן

גימטריאות ורמזים לזכירת מספר פסוקי הפרשה

בפרשת כי תצא מסופר על דיניו של בן סורר ומורה, "ותפסו בו אביו ואמו והוציאו אותו".

המשנה (סנהדרין פ"ח מ"ד) לומדת ממילים אלו שהוריו אינם יכולים להיות חגיגרים.

בפרשה ישנם 110 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילים: "אבא לא נכה" = בגימטריא = 110

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: איך יתכן שהכהנים ישאו את כפיהם פעמיים באותה התפילה? - אם שכח הש"ץ יעלה ויבוא ונזכר לאחר ברכת כהנים - יחזור לרצה וישאו הכהנים כפיהם שוב. (אשל אברהם קכו) **לסדר את הפרשה** - "כי תבנה בית חדש ועשית מעקה". **חידון א' ת'** - ארבע כנפות, בכור, גדילים, דמים, השב תשיבם, והתעלמת, זולל, חליצה, טהור, יבמה, כרם, לפנות, מצרי, נשך, סובא, ענבים, פתור, ציפורניה, קמת רעך, רחיים רכב, שלח תשלח (שילוח הקן), תשלח - תקח לך. **חידון א' ת' הפוך** - צבא, כלב, גג, בגד, נבלה, ישמעו ויראו, שעטנו, לקח (-אשה), עבות, תלוי, כיסך, עוול, מרים, פשתן, תחוס, יגע, עיף, בחוץ, עמלק, שור, קדוש, צרעת. **שעשועי דאורייתא** - בנגעי בגדים. 1. "והסירה את שמלת שביה", "וכן תעשה לשמלתו", "לא ילבש גבר שמלת אשה", "ופרשו השמלה", "ושכב בשלמתו". 2. נערה: "ונתנו לאבי הנערה". (המילה מופיעה רבות בנ"ך) 3. פרק כד' פסוקים יח' וכב': "על כן אנכי מצוך לעשות את הדבר הזה". 4. "לא תהיה קדשה מבנות ישראל ולא יהיה קדש מבני ישראל", "לא יחבל רחים ורכב כי נפש הוא חבל". 5. "צמר ופשתים יחדיו", "בשור ובחמור יחדיו", "כי ישבו אחים יחדיו", "כי ינצו אנשים יחדו". 7. "זכור את אשר עשה ד' אלקיך למרים", "זכור את אשר עשה לך עמלק". 8. "נערה בתולה", "שור אחיך". **ואלה שמות** - מצאנו טעמים רבים: 1. כל האותיות מזדווגות ומהוות תיבה כמו אב דג וכד' חוץ מאותיות גט שאינן מזדווגות ולכן נקרא שטר גירושין גט (ספר קהלת יעקב לשון חכמים). 2. מפני שלא מצינו בכל התנ"ך תיבה שבה אות ג' וט' ביחד, ונפרדות תמיד זה מזה לכן ספר כריתות נקרא גט לסמל על פירוד (הגר"א). 3. אבן אחת יש בכרכי הים ו'גוטא' [גיטא] שמה ומגרשת כל חברותיה (שלטי גבורים בשם הירושלמי). 4. עפ"י הירושלמי "הני עכברי לא דיין דאכלי אלא דגייטי". ביאור: העכברים לא די שאוכלים אלא ששורבים, הרי ש'גט' הוא לשון שבירה. (הלבוש ס' קנח יא) 5. "אשה רעה מצוה לגרשה שנאי גרש לך יוצא מדון" (יבמות סג) ו'לך' בגימטריא קטנה: גט. ואם נכתוב גט במילואו (גימל טית) עולה בגימטריא: גרש, והיינו 'גרש לך' ובפסוק זה יש י"ב אותיות, וכנגד זה כותבים י"ב שורות בגט. (חתם סופר) 6. גט בגימטריא 12 כמספר השורות שיש בגט. 7. כשרוצים להפריד את ה'ביחד' משתמשים באותיות שביניהם: ב-ג-ד...ח-ט-י. **מילה בפרשה שופטים** - "עשה חסד בממונו" - עשה צדקה-צדק, "ובכך ניצח בוויכוחו" - צדק בטענותיו, "שאפילו בכוכב מרוחק" - הכוכב ששמו צדק, "שופט הוגן רק יצחק" - שופט הגון-שופט צדק. **טמונות בפרשה** - 1. "לא תחסום" (כהד, 2). "ולא ילבש גבר שמלת אשה" (כבה, 3). פרחי פשתן - "ופשתים" (כביא, 4). "ביומו נתן שכרו" (כד, טו), 5. "ותלית אתו על עץ" (כא, כב), 6. "ולא תחבל בגד" (כדי, זי). 7. "זולל וסובא" [בשר ויין] (כא, כ). 8. "דור שלישי" (כגט, 9). "מאה כסף" (כביט, 10). כרפס+דין="כרספדין" [ע"פ אונקלוס, ציצית] "גדילים" (כביב, 11). "החליף שה בכלב" (רשי" כגיט), 12. "כרמך לא תזרע כלאים" (כבט, 13). "לא עומד ולא יושב" (רשי" כהב, 14). "ומחיר כלב" (כגיט, 15). "אבן ואבן גדולה וקטנה" (כהיג) **טמונות בהפטרות** - 1. "ברגע קטון" (נדז, 2). "והגבעות תמוטנה" (י, 3). "בשצף קצף" (ח), 4. "ויתדתיך חזקי" (ב) **שאלה לשלחן השבת ואתחנן** - שאלנו: כתב הרמב"ם (הל' עכו"ם פ"ה ה"ד): "אסור לספר בשבחן ואפילו לומר כמה נאה עובד כוכבים זה בצורתו קל וחומר שיספר בשבח מעשיו או שיחבב דבר מדבריהם. שנאמר: "ולא תחנם". ויש לבאר איך דיבר רבי יהודה בשבחא של מלכות רומי: 'כמה נאים מעשיהן של אומה זו'?" כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. התכוון לומר שמעלת ישראל היא יותר מהגויים שכל היופי שלהם הוא חיצוני בשוקים ובגשרים. 2. שיבח כדי שרשב"י יכנה אותם ואין בכך איסור. (הגר"ח פלאג"י) 3. אמר שעדיף לחיות תחתיהם מאשר אומות אחרות. (הגר"א) 4. על אומה שלמה אין איסור לשבח כי אין חשש שיבוא להידמות להם. (אילת השחר) 5. יש שיטה שאסור לשבח רק את שבעת האומות של ארץ ישראל. 6. רבי יהודה דיבר בלשון תמיהה, (שפ"א) 7. לא בא לשבח אלא להחיל ולדון האם יש להם שכר לעתיד לבוא. 8. אמר זאת כדי ללמוד מוסר מהם שהם חרוצים ואפשר ללמוד מהם מידה זו. 9. אם עושים טובה לישראל מותר לשבח משום הכרת הטוב. (הגריש"א זצ"ל) 10. אין מישור נכרי שאותו שיבח כי אם את 'המלכות' ואת חוקי ומנהגי המדינה. 11. בא לומר שרק אלו הדברים הטובים שתמצא באומה זו ותו לא, והרי אף זה ברמז לגנאי נאמר.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

באתרים: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) 'תורת יוסף' ו'דרשו'.

בשכונת בית ישראל בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים

בו ללימוד משותף סביב שולחן השבת.

מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

© כל הזכויות שמורות לאהרן ביין.

ניתן לשלוח תגובות, רעיונות והערות למערכת:

קויפמן 17, ירושלים

temunabaparashah@gmail.com

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

4

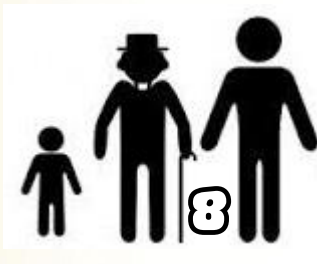
3

2

1

8

7

5

6

9

10

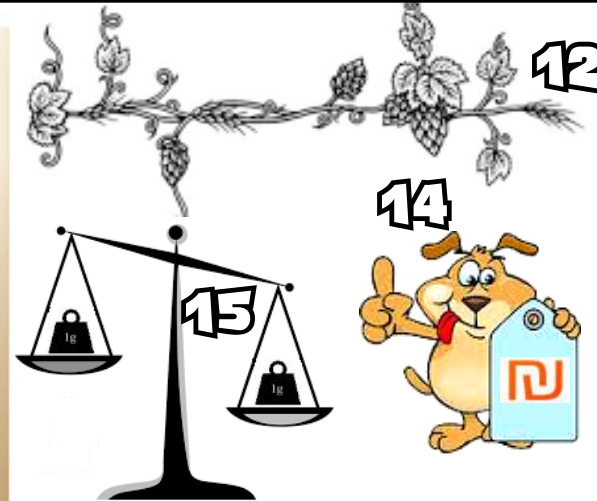

'מחשבה טובה'

התשובה לטמונה זו תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

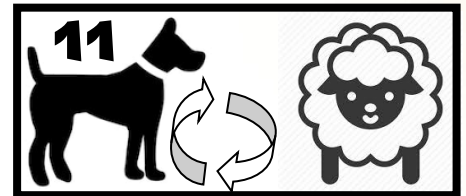
תשובה לגיליון הקודם
אדים - "על פי שנים עדים"

12

14

15

11

13

"רני עקרה" (ישעיה נד' א' - י')

הפטרת כי תצא

טמונות בהפטרה

4

3

2

1

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש! חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת!
לפרטים נוספים ולהזמנות התקשרו: 052-766-5775